

**MAŁOPOLSKI KONKURS JĘZYKA POLSKIEGO  
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH  
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023  
Etap szkolny – 19 października 2022 r.  
Temat: „Trzeba wiedzieć, z czego się wyrasta”**

1. Przed rozpoczęciem sprawdzania nauczyciele zakreślają na zielono wszystkie uczniowskie skreślenia oraz nadpisania i zapisują na dole strony ich liczbę.
2. Zadania oceniamy zgodnie ze schematem punktowania. Przy każdym wpisujemy **czerwonym** długopisem przyznaną liczbę punktów. Potem sumę punktów nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, do tabelki pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty częściowe (np. 1, 1, 1, 0).
3. Punkty przyznajemy za odpowiedź poprawną, wynikającą z lektury oraz z obserwacji świata. W schemacie punktowania podano tylko przykładowe odpowiedzi i wskazano zasady ich zaliczania.
4. Uwaga! Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. *Encyklopedia języka polskiego* pod redakcją Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Wrocław-Warszawa-Kraków, Ossolineum, 1999, s. 36-38 i 381-382). **Powtórzoną kilkakrotnie w tym samym zadaniu niepoprawną konstrukcję językową lub pomyłkę w zapisie czy interpunkcji (takie samo zdanie) traktujemy jako jeden błąd.**
5. Na marginesie zaznaczamy tylko te błędy, które w danym zadaniu podlegają ocenie. Oznaczenia błędów:
  - **jęz.** – błąd językowy (fleksyjny, składniowy, frazeologiczny, słowotwórczy, leksykalny, stylistyczny, powtórzenie...),
  - **ort.** – błąd ortograficzny,
  - **int.** – błąd interpunkcyjny.
6. Podczas realizacji zadań na wszystkich etapach konkursu **obowiązuje pisownia imion i nazwisk autorów oraz tytułów tekstów podana w wykazie literatury**. Błędy w zapisie traktowane są jako błędy ortograficzne. Błędy w odmianie / brak odmiany imienia i nazwiska autora jako błędy językowe.
7. Jeśli w zadaniach 4. i 8. odpowiedź będzie krótsza niż wymagana liczba słów, punkty przyznajemy tylko za realizację tematu.
8. Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii, dysortografii.

<b>Schemat punktowania</b>			
zadanie	przykładowa odpowiedź	punktacja	zasady przydzielania punktów
1.	Np. Wielki Wybuch polegał na rozerwaniu się pod wpływem wewnętrznej siły niezwykle małej i niezwykle ciężkiej cząstki. Jej elementy wciąż oddalają się od siebie.	0-1	1 pkt przyznaje się za poprawne, zgodne z cytowanym artykułem, objaśnienie istoty procesu. <i>Uwaga! Za przepisanie fragmentu tekstu przyznaje się 0 pkt.</i>

2.	Np. Dramatyczne spektakle – zderzenia galaktyk przechodzących jedna przez drugą <b>sa rejestrowane</b> przez kamery teleskopu, wyniesione poza Ziemię. Zderzenia galaktyk przechodzących jedna przez drugą <b>sa rejestrowane</b> przez kamery teleskopu, wyniesione poza Ziemię.	0-2	1 pkt przyznaje się za poprawne przekształcenie wypowiedzi na zdanie z konstrukcją strony biernej ( <i>musi być zachowany sens zdania</i> ). 1 pkt przyznaje się za poprawne podkreślenie orzeczenia w stronie biernej.
3.	A, C, E, F	0-2	2 pkt. przyznaje się za zaznaczenie czterech właściwych cech; 1 pkt – za zaznaczenie trzech cech (lub czterech właściwych i jednej błędnej).
<b>4.</b>	<b>artykuł na stronę internetową</b>	<b>0-20</b>	
4.1	realizacja tematu  Uwzględnienie, np. takich informacji (przykładowe odpowiedzi w kolejności: opowieść biblijna / mit grecki / <i>Siostrzeniec Czardzieja</i> / <i>Wielki Wybuch</i> ): <b>Początkowy moment kreacji:</b> istnieje tylko Bóg, który unosi się nad wodami; Nic (u A. Kamińskiej) / Chaos / pusta, naga okolica / istnieje tylko niewyobrażalnie mała i ciężka cząstka... <b>Twórca:</b> Bóg, Jahwe / bogowie greccy, razem z którymi rodzi się świat / Lew Aslan / nienazwana siła, prasiła... <b>Dzieło:</b> świat jest dobry, piękny, stworzony według planu / bogowie walczą o władzę, chcą wyniszczyć człowieka, rzekami płynie krew, słychać odgłosy piorunów, wybuchy / świat jest zróżnicowany, bogaty, pełen roślin, zwierząt, niektóre obdarzone są mową, niektóre zostały wybrane / galaktyki, planety, gwiazdy, mgławice, gwiazdny pył ... <b>Sposób stwarzania:</b> Słowo „Niech się stanie” / świat rodzi się razem z bogami, wyłania się z Chaosu / głos, śpiew / rozpad cząstki pod wpływem wewnętrznej siły...	0-10	1 pkt przyznaje się za nadanie odpowiedniego tytułu.  <b>Po 2 pkt.</b> przyznaje się za poprawne opisanie: (1) początkowego momentu kreacji, (2) twórcy, (3) jego dzieła oraz (4) sposobu stwarzania przedstawionego <b>w jednym tekście</b> ; 1 pkt – za opisanie dwóch-trzech informacji lub ogólnikowe wymienienie informacji. ( <i>Uwaga! Uczeń może opisywać teksty oddzielnie, może analizować najpierw obraz twórcy w czterech tekstach, potem kolejne elementy</i> ).  1 pkt przyznaje się za sformułowanie wniosku, podsumowania (np. mimo różnic w wyobrażeniach na temat powstania świata istnieją wspólne elementy).
4.2	poprawność merytoryczna	0-2	2 pkt. przyznaje się za poprawność merytoryczną; 1 pkt – gdy uczestnik popełni jeden błąd rzeczowy.
<b>Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 150 słów.</b>			
4.3	kompozycja	0-2	1 pkt przyznaje się za trójdzielną budowę i graficzne wydzielenie akapitów, części.  1 pkt przyznaje się za wprowadzenie

			nie i wyróżnienie tytułu, co najmniej jednego śródtytułu, może być lead.
4.4	język i styl	0-3	poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-2 bł. – 3 pkt., 3-4 bł. – 2 pkt., 5 bł. – 1 pkt, 6 bł. i więcej – 0 pkt.
4.5	poprawność ortograficzna	0-2	0-1 bł. – 2 pkt., 2-3 bł. – 1 pkt., 4 bł. i więcej – 0 pkt.
4.6	poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 5 błędów.
<b>5.</b>	<b>notatka</b>	<b>0-7</b>	
5.1.	realizacja tematu	0-4	Po 1 pkt. przyznaje się za poprawne podanie informacji na temat: (1) historii narodzin boga (innego niż Zeus i Hera), (2) dziedzin życia, którymi się opiekuje, (3) atrybutów, (4) poświęconych zwierząt, miejsc. <i>Uwaga! Błąd rzeczowy uniemożliwia przyznanie punktu za dany element notatki.</i> <i>Jeśli uczestnik przedstawił Zeusa i Herę lub boga nieolimpijskiego, to otrzymuje 0 pkt. za całe zadanie.</i>
5.2	kompozycja	0-1	1 pkt przyznaje się za zbudowanie <u>spójnej</u> notatki (forma dowolna; uczestnik może wymienić hasło, np. historia narodzin i przedstawić fakty).
5.3	poprawność językowa	0-1	Dopuszcza się 1 błąd językowy.
5.4	poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	0-1	Dopuszcza się 1 błąd ortograficzny lub interpunkcyjny.
6.	a	Wietnamka, Australijczycy, pekińczyk, japońska	0-2 1 pkt przyznaje się za poprawne utworzenie czterech nazw. 1 pkt przyznaje się za poprawne zapisanie czterech nazw. <i>Uwaga! Dopuszcza się 1 błąd albo w utworzeniu nazw, albo w zapisie.</i>
	b	wyspa Sumatra, miasto Meszhed, Persji, miasto, Jeziorem Asfaltowym	0-2 2 pkt. przyznaje się za poprawne zapisanie (wielka, mała litera) ośmiu wyrazów; 1 pkt – za poprawne zapisanie (wielka, mała litera) sześciu-siedmiu wyrazów.
	c	Np. Te rozpoczęcia informują o nieokreślonym czasie, zdarzenia mogą się rozgrywać zawsze i nigdy – jest to czas baśniowy (dawno, dawno temu). Pierwsze zdania wskazują	0-2 2 pkt. przyznaje się za <b>wskazanie</b> w wyjaśnieniu na czas baśniowy i czas mityczny (uczestnik nie musi ich nazywać), 1 pkt – za wyjaśnienie ogólnikowe lub wskazanie na

		także na czas tworzenia się świata, wyłania- nia z chaosu – czas mityczny (pradawny).		jeden czas.
	d	Np. <b>Dandai</b> – chciała być młoda i piękna, ale kiedy nie została rozpoznana przez swego syna Leituuka, zwróciła dar młodości Rzece Fly i wybrała miłość do dziecka. Od tego czasu Rzeka nie przywraca młodości... <b>Mbi</b> – chciała rozświetlić ciemną noc, by pomóc afrykańskim zwierzętom. Poświęciła swoją urodę (piękne długie, włosy, jasną cerę) i rzuciła iskry w niebo, tworząc gwiazdy. Od tego momentu Buszmeni mają ciemną skórę i krótkie, kędzierzawe włosy... <b>Hailati</b> – chciała uchronić ptaki przed łowcami i prosiła słońce, morze i ziemię o pomoc. Jej prośba została wysłuchana przez słońce. Dziewczyna została zamieniona w rajskiego ptaka, powstało też Jezioro Asfaltowe...	0-5	<b>Po 2 pkt.</b> przyznaje się za podanie <b>poprawnych</b> informacji <b>o jednym bohaterze</b> (co poświęca, przyczyna i skutek poświęcenia); 1 pkt – za odpowiedź ogólnikową lub uwzględniającą dwa elementy.  1 pkt. przyznaje się za <b>poprawność językową</b> (dopuszcza się 1 błąd). <i>Uwaga! Punkt przyznaje się, jeśli odpowiedź jest na temat.</i>
7.	a	Np. Osoba mówiąca dostaje cały świat w prezencie w chwili narodzin. Świat to bardzo bogaty prezent, który człowiek dostaje w chwili narodzin...	0-1	1 pkt. przyznaje się za logiczne wyjaśnienie znaczenia tytułu.
	b	Np. Człowiek o naturze refleksyjnej, który zastanawia się nad sensem świata, próbuje go porządkować... Filozof, który zdaje sobie sprawę ze znikomości, z kruchości ludzkiego życia (mówi, że jest na tym świecie tylko na chwilę)... Naukowiec, który zna niezwykle różnorodne rośliny i zwierzęta, minerały... Językoznawca, poeta, którego fascynuje zabawa słowem, bogactwo nazw, stosuje aliteracje... Dziecko, które bawi się prezentami, próbuje je układać, cieszy się z jednych, odkłada drugie...	0-2	Po 1 pkt. przyznaje się za podanie jednej hipotezy i jej uzasadnienie.
<b>8.</b>	<b>opowiadanie</b>		<b>0-14</b>	
8.1	realizacja tematu		0-6	2 pkt. przyznaje się za wprowadzenie czterech elementów opowieści mitopodobnej (mityczny początek, ingerencja sił wyższych, przyczyna, skutek); 1 pkt – za wprowadzenie dwóch-trzech elementów mitopodobnych.  2 pkt. przyznaje się za wymyślenie

			<p>zdarzenia / zdarzeń i ich prezentację; 1 pkt – tylko za nazwanie zdarzeń/ zdarzenia.</p> <p>1 pkt przyznaje się za wprowadzenie co najmniej trzech środków językowych (np. epitet, porównanie, przenieśnia, powtórzenie, pytanie retoryczne...) służących opisowi wyglądu kolibra, świata...</p> <p>1 pkt przyznaje się za urozmaicenie narracji co najmniej trzema elementami (opisy, dialog, monolog, punkt kulminacyjny, zwrot akcji, konwencja snu...).</p>
<b>Punkty za pozostałe kryteria są przyznawane pod warunkiem, że tekst liczy co najmniej 150 słów.</b>			
8.2	kompozycja	0-2	<p>1 pkt przyznaje się za zbudowanie zwartej i spójnej opowiadania o trójdzielnej lub innej, celowo zastosowanej kompozycji.</p> <p>1 pkt przyznaje się za celowe wydzielenie akapitów / segmentów.</p>
8.3	język i styl	0-3	<p>poprawność językowa (gramatyczna, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna, składniowa...) 0-2 bł. – 3 pkt., 3-4 bł. – 2 pkt., 5 bł. – 1 pkt, 6 bł. i więcej – 0 pkt.</p>
8.4	poprawność ortograficzna	0-2	<p>0-1 bł. – 2 pkt., 2-3 bł. – 1 pkt., 4 bł. i więcej – 0 pkt.</p>
8.5	poprawność interpunkcyjna	0-1	<p>Dopuszcza się 5 błędów.</p>
<b>Łącznie:</b>		<b>0-60</b>	